

Ameliyathane Çalışanlarının Hasta Güvenliğine Yönelik Tutumları

Hande Cengiz¹, Ayşe Çelik Yılmaz¹, Özge Yaman¹, Aysel Gül¹, Dilek Aygün¹, Meryem Çelik²

¹Sakarya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği ABD, Sakarya

²Sakarya Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Sakarya

GİRİŞ VE AMAÇ: Sağlık sektöründe görülen hızlı gelişim, cerrahi tedavi metotlarını ve ameliyathaneleri de etkisi altına almaktadır. Hasta yararına olan bu gelişmeler aynı zamanda önemli güvenlik sorunlarını da beraberinde getirmektedir. Araştırma, ameliyathane çalışanlarının hasta güvenliğine ilişkin tutumlarının değerlendirilmesi amacıyla planlandı.

YÖNTEM: Bu çalışmada araştırma verileri için tanımlayıcı bilgi formu hazırlandı.

Çalışma bir üniversite eğitim ve araştırma hastanelerinin ameliyathanelerinde görev yapan 32 ameliyathane çalışanı (cerrah, anestezi uzmanı ve hemşire) ile yürütüldü.

Akyolcu ve Öner (2010) tarafından geçerliliği-güvenirliliği yapılan "Güvenlik Tutumları Ölçeği" kullanıldı. İstatistiksel değerlendirmeleri bilgisayar ortamında yapıldı.

BULGULAR: Çalışma kapsamına alınan katılımcıların ortalama yaşı 35.2 ± 7.9 , %75.8'i kadın, %48.5'i lisans/lisansüstü mezunu ve %63.7'si hemşire idi. Haftada ortalama 49.4 saat çalışan ameliyathane profesyonelinin, ortalama günlük vaka sayısının; gündüz vardiyasında 53.7, gece vardiyasında ise 18.3 olduğu belirlendi. Güvenlik Tutumları Ölçeği'ne göre toplam puan 60.9 ± 12.8 olarak hesaplandı ve ameliyathane çalışanlarının güvenlik tutumları "orta düzeyde" bulundu. Ölçek alt boyutlarına göre ortalama puanlar incelendiğinde; "Ekip İşbirliği; 71.86 ± 17.16 ", "İş Memnuniyeti; 71.21 ± 22.84 ", "Stres Düzeyinin Belirlenmesi; 36.3 ± 14.37 ", "Güvenli Ortam Ölçeği; 63.14 ± 14.88 ", "Çalışma Koşulları; 76.76 ± 18.01 ", "Yönetimle İlgili Düşünceler; 61.68 ± 19.34 " olarak tespit edildi. En yüksek puan çalışma koşulları, en düşük puan ise stres düzeyinin belirlenmesi alt boyutlarından alındı. Ameliyathanede çalışanlarının tanıtıcı özellikleri ile, güvenlik tutumları karşılaştırıldığında; oryantasyon ve hizmet içi eğitim programlarına katılanların güvenlik tutumları puan ortalamalarının anlamlı derecede yüksek olduğu belirlendi ($p < 0.05$). Çalışanların yaşı, cinsiyeti ve eğitim durumu ile güvenlilik tutumları arasında anlamlı bir fark görülmedi ($p > 0.05$). Çalışanların haftalık çalışma saatleri, günlük vaka sayısı ve gece veya gündüz alımları ile hasta güvenliği tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmadı ($p > 0.05$).

TARTIŞMA VE SONUÇ: Sonuç olarak, ameliyathane çalışanlarının hasta güvenliği tutumlarının olumlu olduğu ve ameliyathanede çalışmadan önce uygulanan oryantasyon programları ile hizmet içi eğitimlerin hasta güvenliği tutumunu olumlu yönde etkilediği saptandı. Bu doğrultuda ameliyathanede güvenlik kültürünü oluşturmada yapılacak hizmet içi eğitimlerin ve oryantasyon programlarının düzenli olarak sürdürülmesi büyük önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ameliyathane, hasta güvenliği, tutum.